

کشت و
کشانہ
از باب

لکوک : منیر احمد بلوچ

وفاقی حکومت وانگ وزارت و نصابی بہرہ گنگ گور

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

کشت اوکشاری و ازباب

تقریر

منیر احمد بلوچ - اورماڑہ

گند و چلکنہ ۲

آغا میر نصیر خان : عزیز محمد جی

حاجی عبدالقیوم بلوچ : ادرسا مہدی

بلوچ اکیڈمی - کوئٹہ

کلیں حق پہ بلوچی اکیڈمی کوٹھڑو

بلوچی اکیڈمی کوٹھڑو	چھاپ کنوچ
قلات پرنٹنگ پریس کوٹھڑو	چھاپ جاہ
۱۹۸۲ء	سری وار
یک ہزار	لیکو
نہ روپے	بہا
محمد عارف	کتابت

پبلشرز بلوچستان

گوندیں از بابانی کارگرک حائرء کارمرز بوؤ کیس طاقت

کارمرز بوؤ کیس مردم ۽ طاقت ۽ وڑ

چونائی ۽ مردم کشت او کشاری ۽ ازباہے انت ، بے ازبابانی
کارگرک ۽ مستریں طاقت انت۔ پیشکا مردم ۽ طاقت ۽
بن زہ گشک بیت۔ مردم ہشکاوگیں ڈکار ۽ سلا میزان ۽
پنج کلوگرام کارکت کت ایک سینڈ ۽ تھا ہفت ۽
بگرتاں وہ کلوگرام میٹر کارکت۔ وہیکہ آپ داریں
ڈکار ۽ سلا آئی کار ۽ رپتار ودیت او شست او
چار کلوگرام ۽ شت کنت۔ اگہ آئی وقی کار ۽ بجا
بداریت گڈا یک سینڈ ۽ تھا کس ۽ ہشت کلوگرام
میٹر ۽ سلا پیدائشت دات کنت۔ چونائیں مردم ارح وقی
جون ۽ وہ یک ۽ کس کارکت کنت۔ اگہ بازیں مردم یکجا
بہ بیت او کار ۽ دست ۽ بگرت گڈا یک مردے کار ۽

کسائ گیش بیت پرچا که پیدائشت ۽ کلیں کسائ نزور
ترین مردم ۽ یا کارنده ۽ کار ۽ کسائ ۽ جنگ بیت۔

مردم ۽ بدن ۽ طاقت ، گردگ ، بزرگ ، چنگ ، دست ۽

سرا درچک ۽ جنگ ، دست ۽ سرا کشک ، دست ۽

سرا شیر ۽ دوشک ۽ دست دت کار به کنت یا دگ

چیز بزان مشین او چرخى ۽ کار به گئیت بے پدا ہم

۽ طاقت چنگ او میلانک دیگ ۽ کار مرز بیت۔

باید انت که چرخى ۽ دستگ اعشاریه سنی او اشارت

جل میشر ۽ نیامی ۽ به بیت او چریگ ۽ رپتار یک

ملٹ ۽ بیت تاں سی او پنچ چکر ۽ به بیت۔ چرخه

دستگ اچ مردم ۽ جند ۽ بزر تر به بیت۔

دست یا پاد ۽ چرخى ، مشین ۽ سرا کم طاقت کارمرز

بوگ ۽ حاترا کارمرز بیت۔ اے راه مردم ۽ طاقت ۽ را

کارمرز کنگ ۽ حاترا درکیجگ بوتہ۔ اے چرخى گوں مردم ۽

دست یا پاد ۽ طاقت ۽ چریگ بیت او کار کنت۔ اے

چرخى ۽ جوڑ ڪنوڪ ٻڌا مرزى مار بومينڊل بونگ - گون دست
 او پاد ۽ ڪارمرز بووڙڪين اے چرخى ۽ سوب ۽ ڪيڪ سيڪيڙ
 ٿتا ڪسان پانزده ڪلوگرام ميٽر ڪار بيت - اے سڪين جوانين
 چيزے او هے پيم ۽ آپ ۽ پمپ هم گون مردم ۽
 طاقت ۽ ڪار ڪت -

جناورانی طاقت

اسپےء را جھگ گردن ءء دئیگ او گوں جناورانی طاقت ءء
کارکنوکیں مشین (انجن)

جناورانی طاقت اکشارکاری ءء تنہا دومی مشین کارکنوک جناورانت

او آمانی طاقت ءء سرامشین کار کنت۔ یک جوانیں اسپے کر آئی
گرانی و دوزن، چار گھنٹاں ہفتہ صد کلو گرام بہ بیت آ
شصت تان ہشتاد کلو گرام کار کت کنت۔ آئی کار کنگ
رپتار ہپتاد او پنج کلو گرام میٹر بیت۔ یک کاریگرے
کر آئی گرانی (دوزن) پنج گھنٹہ تان نو صد کلو گرام بہ بیت۔
آشست تان ہشتاد کلو گرام کار چکلت کنت۔ چار صد تان
شش صد وزن ءء گوگ اچ اسپ ءء کتر کار در برت
کنت۔ دو صد تان صد کلو گرام ءء چھر اچ گوگ ءء
کتر کار کنت او یک حرے کر آئی گرانی یک صد او بیت

تاں دو صد او پنجاہ کلو گرام بہ بیت یک نجرے ء چہ
کمتر کار در برت کنت۔

چونائی ء اے گپ پردہ انت کہ یکن خاورے
اچ وقتی گرانی ء دہ کس گیشتریکے کار کت کنت۔ کسائیں جاؤ
دیم ء روم زوران کنت او مزین رستگیں خاور روچ پہ
روچ ڈران او نزر تر بیت۔ اسپ کیس دحد ء وقتی
وزن ء نیم ء کہ ء کار کت کنت۔ بے رند ء اے رپتار
برجانہ بیت او اسپ وقتی وزن دہ ء تھا یک ء کہ ء
کار کنگ ء بنا کنت اگہ اچ دو خاوراں ہورہی ء کار گرگ
بہ بیت گڈا اے اچ ہا دوئیں خاوراں زیات کار کنت
کہ اچ آہاں جتا جتا کار گرگ بوٹہ۔ او اے کار ء تھا
آہانی کساس ء چہ کمتر طاقت ہم کار مرز بیت۔

جھگ۔ اے اچ دار ء جوڑ کنگ بیت۔ ایشرا
اسپ یا کاریگر ء گردن ء دیگ بزان سرا

ایئر کنگ بیت۔۔ جوانیں جھگ پرح یک ناروائیں جھگے ء شہرہ
 طاقت زوریت او کار دنت۔ درمی ملکاں بزاں یورپ ء
 بازیں ملکاں ہنچیں جھگ کار مرز بیت کہ آ گوں کاریگرہ
 سینگ او گردن ء ہور انت، بے سٹے ملک ء اے
 پیسین جھگ کار مرز بوت نہ کنت پرچا کہ اے جھگ ء را
 جناور ء گردن ء دیگ سک گران او مشکل انت رے
 ملک ء جوڑ بوتگیں جھگ ارزاں انت او ایٹنی کار مرز
 کنگ بزان جناور ء گردن دیگ ء باز دھد نہ لوٹیت۔

گول جناورانی طاقت ء کارکنوکیں انجن۔۔ مشین ء چلگ او
 دگہ کارانی واسطہ بجلی درستان مشرتیں چیزے بے ہما علاقہاں
 کہ تیل یا بجلی دست نہ کپیت اودا جناورانی طاقت کار مرز
 بیت۔ مشین ء چالو کنگ ء واسطہ کایگر، اسپ یا پنجرہ
 را کرار کرار ء دیم ء زدگ او چٹ ء چلگ کپیت
 رودر آتک ء بازیں علاقہانی تھا پرح چات ء آپ

درنگ ۽ حاتر ۽ جاوران طاقت کارمرز بوگ ۽ انت
 گوستگیں ودهاں ماں یورپ ۽ دان ۽ موش، پگ ۽
 جتا کنگ او دان درشی ۽ حاترا اسپ او کاریگران ۽
 کاربندگ بوتہ بے ہما زوتاں ایسانی جاگہ ۽ انجن آرگ بوت۔
 جناورانی طاقت ۽ چہ کارکنوکیں انجنانی کار سکست
 بیت، انجن ۽ کار ۽ را ہما وهد ۽ تیز او ترند کنگ
 بیت وهدیکہ ایشر اچ ہاک او دهنزراں رکھینگ او ایسی
 جوانی ۽ چار او تپاس کنگ بہ بیت - جناورانی طاقت
 چہ کارکنوکیں انجن کار مرز نہ بوؤکیں ٹریکٹر ۽ توکیں
 چرخنی (پادگ)، ۽ چہ جوڑ بوت کنت - ایسی جوڑ کنگ
 سک ارزان او آسان۔ انت - یک پادگ (چرخنی) دکار
 چیر ۽ کھڈ کنگ بہ بیت او ہائی ۽ تھکی ۽ یک
 دستگ ۽ ہوری ۽ بندوک بہ بنت - ایسی دارگ ۽
 حاترا ہرز ۽ دستگ جوڑ کنگ لوٹیت - کارکنوکیں چرخنی
 راگوں یک پٹہ ۽ جناور ۽ کار کنگ ۽ چاگرد ۽ وڑ

دراج کنگ او بنگ بہ بیت۔ تاکہ جناور ۶ گردگ ۶ ہوری
 چرخہ بہ تریٹ۔ وندیکہ جناور ہے چٹ (پٹ) ۶ چکیت
 گڈا چرخہ چرگ بنا کنت او آہستہ آہستہ ایشی رہتا
 تیز بان بیت۔ جناور ۶ فاسطہ ساد چرخہ ۶ بڑی پناہ
 بندوک بیت۔

دستی ازباب او آہانی سامانانی چار او تپاس؛ یک دستی ازباب دپ (رین)
 یا پڑ آٹا کار کنگی بہرہم گوشگ بیت دستگ ۶ ہوری
 یا کہ ابید دستگ ۶ بیت۔ ہے پڑ ۶ گون
 دستگ ۶ ہور کنگ بیت۔ اچ دستی ازباب ۶ مردم
 ہماں کار ۶ وڑ ۶ کار گیٹ۔ اچ آئی چکگ، تیلانک
 دیگ یا چندینگ ۶ کار گرگ بیت۔ ہے ازباب ۶ سوٹ
 انانی دستان ۶ اچ چیک او ٹپ بوگ ۶ رکھینگ
 بہ بیت۔

نون مردم کشت او کشاری ۶ لوکیں ازباباں کارمز

کنگ ء انت - ڈنگار ء کشک ، کشار ء ودینگ او
 رون موش ء حاترا نوکیں راه او رہند دست ء زدوگ
 بوتگ انت -

باید انت دستی ازباب ء پد (ریزن) یا کار کنوکیں بہرہ
 پیلپی ء او الہی ء سرجم بہ بیت تانکہ پہ جوانی ء کار
 دربرگ بہ بنت - اگ کارندہ ء لوٹ ہمیش انت کہ آ دنی
 کار ء زوت در بارت گڈا الہی انت کہ دستی ازباب
 دستگ لگوگ بہ بیت -

دست ازبابانی پرگ (ریزن) یا کار کنوکیں بہرہ - دستی ازباب
 پرگ (ریزن) یا کار کنوکیں بہرہ اچ آہن ء جوڑ کنگ بیت
 اے پرگ ء را کارمرز کنگ ء واسطہ مشین ء سرا زور پر
 دیگ ء پد جوڑ کنگ بیت - دہیکہ اے پد (ریزن) ء
 پکنٹ بیت گڈا ایٹرا مشین ء سرا دوار تیز کنگ
 بیت اے ازباب ء را پہ جوانی ء جوڑ کنگ بیت تانکہ اچ

پُرشِت او پردوش او کُنٹ بوگ ء رکھنگ بہ بیت ادمرد
 را اے گپ ء دلبڈی بہ بیت کہ اے زوت
 پرشیت او کُنٹ نہ بیت۔

دستی ازباب ء پُر (ریزن) یا کارکنوکیں بہر ء واسط
 پولات ء آہن چہ درستان شرتر رانت۔ وہدیکہ اہج اے
 آہن ء ریزن جوڑ کنگ بیت اے چہ اولی ء گیشتر سوگ
 او محکم بیت۔ ایشی ہے محکمیشرا کُنٹ بوگ او پُرشِت
 او پردوش ء رکھینیت۔ دستی ازباب ء جوڑ کنگ ء پُر
 آئی دپ ء را آپ دیگ بیت تانکہ گیشتر محکم
 او مہر بہ بیت۔ دپ ء آپ دیگ او جوانی ء محکم
 کنگ آہن ء را گیشتر شرتر کنت۔ اگر آہن ء
 را شری ء جوڑ کنگ مہ بیت گڈا اے پرشیت
 او برباد بیت ازباب ء وار جوڑ کنگ ء دعد
 ء وہدیکہ آئی دپ سک گرم بیت گڈا آئی گرمی ء
 مہا پ درکانیت۔ چونائی ء ہم ازباب ء را محکم کنگ

واسطہ جوانی گرمی دہیگ لوہیت۔ لوٹری اے ازباب ءِ را
 شری ءِ جوڑکت کفنت بلے جوانی ءِ گرم نہ کنگ او
 آپ نہ دہیگ ءِ سوب ءِ محکم نہ بیت۔ اے جبر ہم
 زانگی انت کہ زیات محکم (دڈھی) ازباب ءِ را
 تاوان دنت او آ زوت پرشیت۔ باید ہمیش انت کہ
 ہر (رین) یا کارکنوکیں ہر ءِ گرمی ءِ را سوہان ءِ
 سرا چارگ او تپاس کنگ بہ بیت تاہمہ مردم
 اے گپ ءِ سہٹ بہ بیت کہ گرمی زیات یا کم نہ انت۔

ازباب ءِ دستگ تہامشتہ یادست جاہ او آئی سامان

ازباب ءِ دستگ :- ہر مردم ازباب ءِ دستگ ءِ
 را وقی وڑ ءِ کار گہیت۔ ازباب ءِ دستگ ءِ چہ
 کارگرگ ءِ وڑ جہلی ءِ چہ برزی نیگ ءِ چست
 کنگ انت۔ اے ازباب کارکنوک ءِ را زیات ءِ زیات
 برز ءِ نیگ ءِ کار کنگ ءِ سکین ءِ دنت۔ اے

۱۱
ہیم ء مردم ء کیس طاقت کارمرز کنگ کھیت۔ مردم
را ڈول دہل، بوگ او کارکنگ ء سر بازی طاقت خرچ
کنگ لوٹیت بے ہرز بوگ ء وہد ء بزبان ادشتنگ
ء اینکس زور جننگ نہ کھیت۔

ازباب ء دستگ دار ء جہ جوڑ بیت۔ باید انت
کہ دارسبک او محکم بہ بیت۔ دستگ ء واسطہ بازی دار
کار مرز بورت کفنت، بے شیشتم اچ درتال شرتز انت،
دیال ہم شریں دار ء چشم، کُتر ء دار ہم دستگ ء
جوڑ کنگ ء واسطہ کارمرز بنت بے اینکس شر نہ انت
صنوبر او شمشاد ء درچکانی دار ہا جاگہہ ء کار مرز
کنگ بنت کہ اودا شیشتم نیست انت۔ اچ مادام
روتگ ء چلگ او کشگ ء ازباب ء جوانیں دستگ
درکھیت بے گوجگ او چست کنگ ء ازباب ء دستگ
واسطہ کار دات نکنت۔

اچ درستان ء ستریں دار نہال انت کہ مزیں

لاکانی تہا روتنگانی نزیک ء دست کپیت ۔ دستگ ء چوڑ کنگ
 واسط روتنگانی نزیکیں نہال سک محکم او سوگوہ انت ۔ دیکہ
 دستگ اہج ہے نہال ء چوڑ کنگ بہ بیت گدا اذباب ء
 بد ریزن اہ سر زور پر دات بیت پدچاکہ دستگ ء
 پرشگ ترس نیست انت ۔ اگر ہنجیں جاگے ء نہال دست
 مہ کپیت گدا اودا شاگ ء دارکار مرز کنگ بیت ۔ نہال
 اہج مزین داراں جوان او شترت انت ۔ پرچا کہ اے دار
 سک نرم او دشش بیت ۔

اذباب ء سرا جوان ء کار کنگ ء عاترا کدی کدی
 دستگ ء را چوڑ کنگ کپیت ۔ ہے عاترا اے کار ء
 واسط سوزی درپک ء دار زورگ بہ بیت او سوزی درپک
 ء دار وتی ہشک بوگ ء دو سالان پدیم وت ء را چوڑ
 داشت کنت ۔ کارکنوکیں مردم ء دست ء تہا بے زنگیں دستگ
 اہج رنگ داگیں دستگ ء جوان او شترت انت ۔ دوت
 دینگ یا سوم جنگ دار ء وڑ او بیم ء شر او بران

مشته یا دست جاہ :- دستگ ء ہا جاہ ء مہر او کم
بیگ رویت کہ ہا جاہ ء کارکنوک دست ء سک کت
ہتیں مشہ یا دست جاہ ازباب ء دستگ ء سرک ء
ہینگ بنت - اے وڑیں مشہ یا دست جاہ ء راکارکنک
ء دست پہ شری ء سک بیت و آرا کارکنگ ء دم
پسچ پیمیں گئی او مشکل دیم ء نہ ایت -

گونڈ دستگیں شیول (کھوڈال) ء نیام ء مشہ یا
دست جاہ ٹاہینگ بہ بیت تانکہ چکگ او کشگ ء
کارانی واسطہ مردم ء رامہ تورینیت، ہے پیم ء ننکار ء
دست جاہ یا مشہ کارکنگ ء وڑ او پیم ء جوڑ کنگ
بہ بنت تانکہ دست پہ شری ء سک بوت بہ کت -
ہنچو کہ داس ء را دست ء واسطہ مشہ بر انت ہے پیم ء
ننکار ء رامہ دست جاہ یا مشہ بر کنگ بہ بیت - ازبابان

دستگ ء را مشق یا دست جاہ بر کنگ ء ہر کسی او
ہر ملک ء وقتی راہ او را ہند انت۔

دستگ او کار کنوکیں بہر (پہر) و نیامچی ء سیالی :-

باید انت کہ پر بزاں ریزن او دستگ ء ابید دگر پریح
چیزنہ توریت۔ اے دو چیزان ء گوں یک دگرے ء یکجا لوگ
لوٹیت یا کہ ایشرا ازباب ء پر بزان دپ یا ریزن ء
یک چھی این ٹنگ ء ہتا لوگ لوٹیت یا پر ء ہنچیں جاگہ
اے ہر بیت کہ اودا دستگ ماں کت بہ بیت۔ دستگ
تاں آسرا ازباب ء ہر انت ہے حاترا باید انت کہ
اے محکم بہ بیت تاہم ازباب تاں دیر ء دو بہ کنت۔

گوئیں ٹنگ گرگ او بند کنگ :-

گرانیں کار بزان ڈگار ء گو جگ ہاک ء چست کنگ ء
وڑیں کارانی واسط ازباب ء یک ٹنگے بر کنگ بیت۔ اے

ٹنگ بازیں وڑ ۽ بوت کنت ۔ اے ٹنگانی نہا لہتیں گر
او لہتیں راج بیت ۔ بے درستاں چہ شرتہ ہمیش انت کہ
اے ٹنگ پردہ بہ بنت او گنگ ۽ بیابنت ۔

ٹنگ ۱۔

دستگ ۽ راگوں کارکنوکیں بہر بزاں پمہ (ریزن) ۱ واپ
کنگ ۽ چیزیک ٹنگ اے ۔ باید ہمیش انت کہ اے ٹنگ
مہرگ ۽ گردن ۽ پیم ۽ بہ بیت تانکہ کار کنگ ۽ وہد ۽
چنگ آسودگ بہ بیت ۔ وزن ۽ برور دارگ ۽ واسطہ مردم ۽
دست ۽ جاہ ۽ بگرتاں ریزن (پر) ۽ یک پیہیں تپکی اے
بہ بیت ۔ بیل او دگہ گوجگی ازباہان ۽ تپکیس یا کہ چوٹیں ٹنگ برنگ
بیت ۔ درستاں چہ شرتیں وڑ او پیم ٹنگ ۽ سربرا دگہ لکی
جنگ انت ۔ دار ۽ دستگ ۽ را ٹکر ۽ جنگ گیشتر ہراو
محکم کنت ۔ اگہ سبے دستگ ۽ را دو جاگہ ٹکر جنگ بیت
گڈا سک مہر بیت ۔

نل ۽ چھلو۔

دستگ ۽ سُرڪ ۽ را ازباب ۽ ٿنگ ۽ تها پترنگ
 بيت اڊهه جاہ ۽ ڪي چھلہ اے ہم بيت۔ کہ دستگ
 را مشري ۽ داريت۔ ہے چھلہ ۽ سوڀ ۽ دستگ گون برود
 هر بيت اڊسبک بيت اے گپ سک شکل انت کہ
 نل ۽ چھلو ۽ هوري ۽ دستگ دوار هور کنگ بہ بيت۔
 چونائ ۽ سارگين چھلو جوڙ کنگ بوت کنت۔ بلے کدی
 کدی ديقاں کہ وت دستگ ۽ جوڙ کنت گڏا آ
 دستگ ۽ راسکين پراہين ٿنگ ۽ بر کنت او رندا گون
 ہے چھلو ۽ ٺاٺ کنگ بيت۔

تعلقدارين چھلو۔

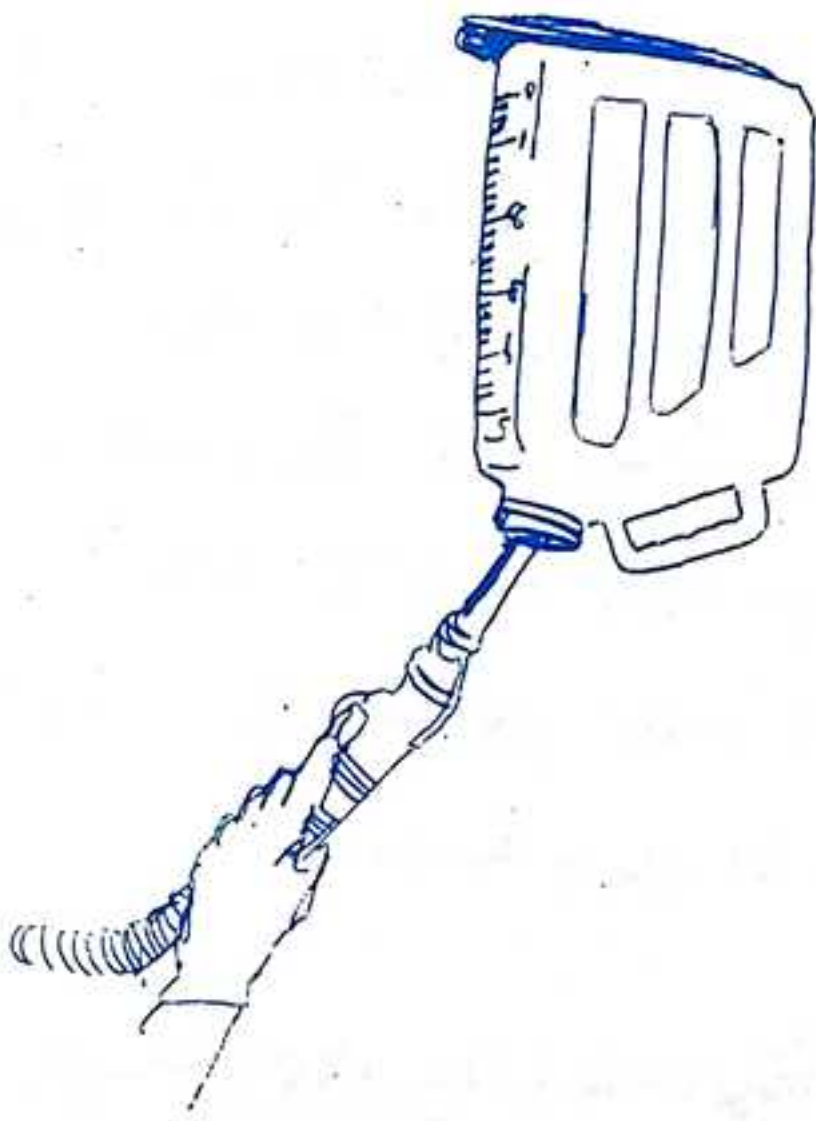
اے چھلو ۽ را گون یک يا دو اسڪرو ۽ گون دستگ
 هور کنگ بيت اڊهه ہے اسڪرو آني پاچ کنگ ۽ پد
 دور کنگ بوت کنت۔ اگر سک ضرورت بہ بيت گڏا ايشل
 زوت زوت ۽ هور کنگ بيت۔ اے چھلو گون ہما دستگ

کار مرز او ہر کنگ بیت۔ کہ آٹھ پر (ریزن) دور کنگ
 لوٹنت او بازیں کارانی واسطہ دگہ دگہ پر (ریزن) بندگ لوٹنت
 اے چھلو گوں ہر ازباب ء کار مرز بوت نہ کنت۔ اے چھلو
 راہا ملکان کار بندگ بیت کہ ہمو دا دار ء دستگ نہ بیت
 او یک دستگ اے را بازیں ازبابانی واسطہ کار بندگ بیت

در بنجنگ یا دارگ ء وھد ء ازباب ء بروبری

ہر جاگہ ء ازباب ء در بنجنگ ء وھد دگہ پیم انت۔ بے ہر
 جاگہ ء ایشی بروبری ء ہیال دارگ بیت۔ بزبان اولی رند
 اے بروبری ء ریزن (پر) ء چونب یا سُرک ء بگرتاں
 ازباب ء پر (ریزن) ء تھکیں بہر ء چارگ لوٹنت بزبان
 کہا جاہ ء وزن بروبر بیت۔ دومی رند ء بروبری دست جاہ
 او تاں دستگ ء بزری ء نینگ ء چارگ بیت تاہمہ نیامی
 زانگ بہ بیت۔

الی نہ انت کہ ازباب ء نیامی دستگ او پر ء

نیامی بہ بیت - بلکنگ ء اے پر ء نزیک ء ہم بوت
 کنت - پرچا کہ بروبری ء معنی وزن ء بروبری انت نہ
 کہ دراجی اے -

ازباب ء بروبری کارکنگ ء وحد ء آڑا سست
 دارگ ء پد دراہ بیت - راستیں بروبری ء برجا دارگ ء
 حاترا تواین - راہندان درگیجگ سک گراں انت پرچا کہ ہر
 ازباب ء بروبری ہمانی وتی وڑ ء انت -
 کارکنگ ء راستیں راہ ء زورگ ء واسط نا بروبری
 ازبابان سرا مردمان ء محکمیں او مزی جہدے کنگ پکیست -
 اگر راستیں بروبری ء برجا دارگ ء نیگ ء دگوش گور کنگ
 بہ بیت گڈا بازی جہد بنت ایت -

راستیں اوچپیں دست ء ازباب ء کارمرزکنگ

ابدیچداس (ارگ) ء کلیں دستی ازباب گوں چپیں یا راستیں
 دست ء کارمرز بوت کنت - گوں راستیں دست ء کار ء

واسطہ دستنگ ۽ سُرک گرگ لوٹیت۔ بے گوں چپیں دست ۽
 ازباب ۽ راہا دھد ۽ طاقت ریت دھدیکہ دستنگ ۽ را
 جہی ینگ ۽ گرگ بہ بیت۔ راستیں دست ۽ کار بودگ ۽
 وہ ۽ چندگ او اے دگ کار چپیں پہناد ۽ بنت۔ اے
 کلیں کار چپیں دست ۽ واسطہ انت۔ اگہ کار ۽ را راستیں
 او چپیں دتاں بدلی او سدلی کنگ بہ بیت گڈا مردم اعفا
 آن ۽ آرام رست کنت۔ بے دست ۽ بدل کنگ مزین
 زانت کاری او بلدی اے لوٹیت رہر کس اے پیتم کت نہ
 کنت۔

ڈگار ۽ تیار کنگ واسطہ ازباب

ڈگار ۽ سرا کارکنوکیں ازباب، قدرتی کارانی مدت او کنگ
 حاترا کارمرز بنت۔ قوم ۽ گیشگ او نہال ۽ رُدگ ۽ واسطہ
 ڈگار ۽ دشس پنی درکار بیت۔ اے ازباب، ڈگار ۽
 مکان پریشگ، چیرا د سربر کنگ، ڈگار ۽ منب، گرمی

اد گوات ۽ برهادرگ ، گاه او بوج ، کرم اولورکان کار کنگ ،
دت رود کهد اوهاک ۽ دگر کار آمدین چیزان ۽ خاک ۽ تها
پواریں کنگ ۽ کارمرز بنت ۔

گرین علاقہ او ساتین علاقہانی قدرتی خاک ۽ کار او کورانی
تھا ذوق او تفادت بیت ۔ ہے حاترا گرین علاقہ او ساتین
علاقہانی کشت او کشار ۽ راہبند دگر دگر انت بے اے گپ
ہر کس ذات کنت کہ دگنیا ۽ نکلیں گرین علاقہانی تها
کشت ۽ راہبند یک بوت کنت ۔ گرین علاقہ او کم گرین
علاقہانی آپ او گوات ۽ وڑا او پیم کم او گیش یک بنت
جوانین پیدائنت ۽ واسطہ بزرگ گوں پرورشگیں ننگار ۽ بس
انت بے سکیں او ڈڈیں ڈکار ۽ سراکار کنگ ۽ حاترا
ازباب بزبان ننگار ۽ ترینگ المی انت ۔

ننگار :

ننگار ۽ کار ڈکار ۽ نرم کنگ ، ناکانی سراو پیر
کنگ ، او ہما گاه او بوج ، کھڈانی کھڈ کنگ انت کہ

ڈنگار ۽ سراسر ایتھ انت - اے درائیں کار جوانیں کشار
 حاترا جوانیں ڈنگار جوڑکنگ ۽ واسطہ بنت - ننگار دینگ
 حاترا کلیں ڈنگار ۽ را پہ شری ۽ درگ لوٹیت - ہے
 حاترا بزرگ گوں وقی جہد او جنادراتی مدت او کک ۽
 ڈنگار ۽ سراسر کار کنت تانکہ جوانیں کشار ۽ بہ رویت
 چونائی ننگار سکیں کومہنیں چیزے - بے ایشی بازیں
 بیم ودی کنگ بوٹنگ انت - ہے وڈ او پیمانیا تہا گروگ
 او ہور کتگیں ننگار ہم است انت - اے دوئیں ننگار
 سبک انت او گونڈیں ڈنگارانی سراسر پہ آسودگی کارمرز بوت
 کنت - ہے حاترا بازیں دہقان او بزرگ وقی ڈنگارانی سراسر
 گوں ہے ننگاران کار کنت -

اے گپ ۽ نانگ المی انت کہ اے وہداں جوڑبوگیں
 ننگار چہ پیسری ننگاراں سبگ ترانت او پہ گونڈیں دہقان
 روشنائیں آئندے دارنت گروگ او ہور بوڈکیں ننگار وقی
 کار ۽ رد ۽ سک کہنیں انت - آئیانی کار ایش انت -

۱۷۰
د۔ پردشگ

ب۔ پردشگ او چیراد سرکنگ یا گوجگ

ج۔ بڑگ او سراد چیرکنگ

د۔ ہور بوء کس ننگار ۽ پردشگ او سراد چیرکنگ

پردشوکیں ننگار ۽ وڑاد پیم بیل ۽ پر ریزن ۽

وڑا بیت۔ یا کہ برتگیں پیم ۽ بیت۔ او دست ۽

ارگ ۽ وڑا بیت۔ سادگیں ننگار، شینگ او لٹ

کہ گون ہمال ۽ یکے یا دو ڈبی بندوک بنت جوڑ کنگ

بیت۔ ہے ڈبی گون جیل یا پر ۽ ہور بنت شینگ

او لٹ اچ دار ۽ جوڑ کنگ بنت او پر گون آہن ۽

جوڑ بیت۔ برتگیں پیم ۽ ننگار رور آہک ۽ لہتیں بہان

کار مرز بیت۔ اے پیہیں ننگار ٹاکان (ٹبکال) پردشت

او ڈکار ۽ نب ۽ را چیراد سر بہر کننت او ڈکار

۽ را درنت او پاچ کننت۔ اے پیہیں ننگار ٹاک ۽

چیراد سر بہر کنگ ۽ اید ڈکار ۽ ٹبکان ہم پردشت۔

اے کلیں کار جوانیں ڈکارے ۽ تیار کنگ ۽ واسطہ المی انت
 بلے اے پیسین ننگار کاہ او بوج او دگہ وت رودیں کہ
 یا کھد او ہاکان ۽ جہل ۽ بُرت او کھڈ کنت نہ کنت
 پر مشوکیں ننگار ۽ را ہرود ۽ یک مردے گوں جنادری کک
 کار مرز کنت - ایشی وڈ ۽ را زیات ڈہی جنگ ۽ پد جوانیں
 پیس ۽ جوڈ کنگ بوتہ - او اے ڈکار ۽ دریت او پراہ
 کنت - پر و شوکیں او سر او چیر کنوکیں ننگار چینی او جاپانی
 مردماں جوڈ کنگ - اے گوں شتینگ او لٹ او دستگ
 ٹا ہینگ بوتگ او بازی رند ۽ ایشی مدت او مک
 حاترا دگہ یک پر (ریزن) یا تچکیں دارے بنگ بیت
 شتینگ او دستگ اچ دار جوڈ بنت بلے اے کار
 واسطہ آہن کار مرز بیت - اے ننگار ۽ کیر او بیل اچ
 آہن ۽ جوڈ کنگ بنت - اے ننگار گوں جوانیں او مشی
 رپتارے ۽ ہاکان او ہکان پر دشاں دیم ۽ روت - او ہاکان
 یک کرے ۽ ودر دنت - ایثان تھا ہنجیں ننگار ہم است

انت کہ بڑتر بزانت یٹینگ بوت کنت۔ او ایشان ہے ہم
جوڑ کنگ بوت کہ پلان ء کیس تھکی ء ایر کنت۔

اہتیں چینی ننگار تیوگ ء ارج آہن ء جوڑ کنگ

نت۔ آئی کلیں چیزیک شینگ او یک لٹ اے۔
ہے ننگار ء چوٹیں وڑ پر شری ء زانگ بیت۔ جھگ

اے ننگار ء را تیلانگ دنت او ارج پر (کیز) ء

ء شری ء کار گئیٹ۔ چین ء استاکار (وڑھی) ننگار ء را

ارج ہان او پان کینگ ء حاترا آئی ء چیریک ہن پر

کنت۔

روبرکتی ملکان کیر او ننگار ء آہن ء سرا پرمچ ہتیں

نقش او ننگار کنگ نہ بیت۔ ایشرا کس ہن ہم نہ جنت پرجا

کہ روبرکت ء ننگار ء را باز کم ہر پچیت۔ وہیکہ آہن ء

راہک پر ہ پچیت گدا ننگار ء کشگ سک گران بیت۔

او آئی درنگ ء حاترا مزین زورے جنگ لوٹیت۔

ننگار ء ڈیل او ڈول۔ آہن ء کچ او کساس، ڈول او

او چوٹی ۽ ہم ہاک ۽ مزدورگ ۽ کار ۽ دنت - ہے حاترا
 ہزین جاگہاں ننگار ۽ آہن ۽ کہ او کسکس کسٹر کنگ بیت
 تاکہ ایسی کارگرگ ۽ واسطہ کیس طاقت کارمرز بہ بیت۔
 ماں رودر آہت ۽ جوڑ بوتگیں گردوکیں ننگار سک سک
 بیت - ایشرایک مردے گوں دو گوگ ۽ کار بست کنت -
 کارکنزکیں مردم ننگار ۽ دستگ ۽ دتی دست ۽ داریت
 او ہاکان ہا نیگ ۽ چگل دنت کہ پیلیرا دور دیگ بوتگ
 انت - ننگار ۽ کسیر تچکی ۽ پل کشیت - بزان پل کشک
 ۽ واسطہ ننگار ۽ سرا پچ پیہیں زور پمہ دیگ نہ دیت
 بزان راستیں ہبرایش انت کہ ماں رودر آہت ۽ جوڑ بوتگیں
 ننگار ہاک ۽ پدراٹی ۽ ابید کاه ۽ برگ او ہبگانی پروشنگ
 او نمب ۽ چیراوسر بر کنگ بوتہ بے ایسی سرا کارکنگ ۽
 واسطہ جاورانی مدت او کک ہم درکار بیت -

بروکیں او تروکیں ننگار: اے ڈریں ننگار یورپ

گوریچانی امریکہ ۽ تہا کارمرز بوکین گردوکیں ننگار ۽ پیم ۽
دنت۔ اے گراں پادگیں ازباب ماں یورپ او گوریچانی امریکہ
سک مشہور انت۔ گوں اے ننگار ۽ یک یا دو جنادرانی
ہمراہی ۽ پہ جوانی ۽ کار کنگ۔ بیت۔ ماں یورپ ۽ ننگار
باز دڑ ۽ دست کپنت کہ آمان تہا لسیں دڑ او
لیٹوکیں ننگار ہم ہوار انت۔

برورکیں او تردکیں ننگار ۽ تیوگ ۽ اہج آسن ۽
جوڑبیت۔ کیر، زبانگ او شتینگ گوں ایشی ۽ ہوربت
اے ننگار ۽ شتینگ، دستگ ۽ را چکان بارت۔ اے ننگار
ہوری ۽ گو جوک یا کہ پادگی مشین ہم لگوگ بیت کہ
ڈکار سرا ننگار ۽ دیم ۽ چکاں او رواں بیت۔ بے
اے پادگی مشین ننگار ۽ المی این بہرے نہ انت۔

کیر ڈکار ۽ دتریت۔ او آئی ہمراہیں جوڑیں داد کہ
او گور ۽ ہکراں یک کر کنت۔ اے ننگار یا ازباب
پلانی جھل کنگ ۽ حاترا چہلی ۽ زور پر دنت۔

باید ہمیشہ انت کہ ننگار ۽ سرا بزرگ ۽ کار آسودگ بیت
 بازندان پلانی لسان بزرگ کنگ او پلان ۽ جہل کنگ بیت
 سبکیں، گردوکیں ننگار بیت او دو میٹر کار کت کت
 زکیں بروکیں ننگار ۽ در آہگ ۽ سوب ۽ کار کیں
 ارزان بوت۔ باز ہر ۽ گونڈیں ننگار ۽ را دو کمیہ
 بر کنگ بیت۔ ہر دوئیں کمیہ ۽ دو گونڈیں برگی جاہ
 بر کنگ بیت۔ اے پیس بروک او نزدکیں ننگار او
 پردشوکیں ننگار، دہقان او بزرگانی راہبذانی ورا دیم ۽ جوڑ
 کنگ بنت۔ لوگ ۽ دپ ۽ چمن ۽ جوڑ کنگ ۽ حاترا یک
 مردی طاقت ۽ ییشوکیں ننگار جوڑ کنگ بوت۔ اے ننگار
 را دو زبانگ ہے حاترا بر کنگ بوتہ تانکہ کار ۽ وہد
 کیں زور کار مرز بہ بیت۔ اے ننگار ۽ دوئیں زبانگ
 یک دگرے ۽ پشت ۽ بنت۔

پردشوکیں، تردکیں گردیں ننگار دہقانانی گور ۽ سبکیں
 بزر لیکھی دارنت۔ اے ننگار ۽ تہارو در آہت

ڈکار ۽ تہا جہل روت - اے وڑ ۽ گردیں ننگار ۽ بکبیں
 وڑ او نمونگ گونڈیں دہقانانی حاترا ڈکارانی سراکار کنگ »
 واسطہ جوانیں ازباب رانت - ہما جاہاں کہ ڈکار ۽ کشار ۽
 را زیات گرمی او روژنائی ۽ رکھینک ۽ حاترا دراج جنگ
 بنت اودا اے ننگار سک کار دنت پرچیا کہ اے
 ننگار درچکانی سرا آسودگی ۽ گوزیت او کیر ۽ را ہم پہنچ
 ہمیں توادان نہ رسیت -

بیل :- بیل ہر وہ دھڑ کشار ۽ واسطہ جوانیں ڈکارے
 جوڑ کنگ ، گوجگ ، پاک ۽ پچست کنگ ، ٹاکانی سراو
 چیر کنگ ، یٹینگ ، ترینگ ۽ حاترا کارمرز بیت - اچ
 ایشی ٹنگ جوڑ کنگ ، گوجگ ، پاک کنگ یا کہ گوجگ
 دگ کارگرگ بنت - اے گوں دوئیں دست او یک پارے
 کہ بیل ۽ پ ۽ را ڈکار ۽ تہا تیلانک دنت کارمرز
 بیت یا کہ گوں دوئیں دستاں کارمرز کنگ بیت -

۲۱

بے اے دوئیں پیم ءِ دستانی سرا زور کیت۔ ادلی گپٹ
 رد ءِ مزن دستگی بیل کارمرز بیت او دوئی گپ ءِ رو ءِ
 گوڈ دستگی بیل کارمرز بیت۔ اے بیل یورپ، گوریچپانی
 امریکہ ءِ باز کارمرز بیت بے دور او نزدیکس رودر آہت،
 ازیکہ او زربارہا امریکہ ءِ اینکس کارمرز نہ بیت۔ اے بیل
 ہما جاگہاں زیات کارمرز بیت کہ اودا دہقان او بزرگ شپادیں
 پاد ءِ کار کنگ ءِ ہیلک انت۔ بیل ءِ گرائیں کارانی رو ءِ
 دہقانان ءِ پاداں ءِ بود دیگ ءِ آسودگی نرسیت۔ گوں
 بیل ءِ کار کنگ ءِ واسطہ سک جہد کنگ پکیت۔ گوڈ
 دستگیں بیل کساس ءِ بیت سنٹی میٹر ءِ گوٹ کنت
 بزان گوچیت۔ مزن دستگیں بیل ءِ سا، یک ٹینکے بر
 انت۔ کہ آئی سرا پاد ایر کنگ بیت۔ او پاد ءِ را آرام
 دیگ بیت۔ آئی جہلانگی (پراہی) بیست او پنخ تاں سی
 پنخ سنٹی میٹر بیت۔ پازدھد ءِ چہ پاد ءِ آرام
 پاد ءِ بیل ءِ دب ءِ را صاکانی تہا تیلانک دیگ

بیت - ایشی کارنگ ۶ کاس بیت او دو سنٹی میٹر
 انت - بزان یک مردے یک ساعت ۶ کشاری جاگہ ۶
 تھا بیست مربع دچار نیگی میٹر ڈکار گوٹ کنت
 بے ڈکار ۶ سلاک ۶ چست کنگ ۶ کاس ہشت
 صد کلو گرام انت اے بیل زیات کار کنگ ۶ سکین
 دنت -

بیل ۶ مزن مزین بہر، آن ریزن ، ٹنگ او سرک
 دستگ انت - ریزن گوں آہن ۶ جوڑ کنگ بیت - او
 ہاکان ۶ ریچک ۶ دارگ ۶ حاترا ہرودہ ۶ کیں جہل کنگ
 بیت گڈا ایشرا پہ چکاس پوج تاوان رست نہ کنت
 بیل ۶ دستگ ۶ را گوں یک ٹنگ ۶ ریزن ۶ بنگ
 او ہور کنگ بیت - دگنیا ۶ بازی علاقہانی تھا ریزنانی دشاو
 پیم دگہ دگہ ہم انت - آمان تھا کیشتر ہما جاگہانی دود او ریڈگ
 ڈر ۶ انت - بازی ڈکار او جادوانی رو ۶ اے ریزن دوازہ
 ڈریگ انت - ۲۲ سنٹی میٹر ۶ جواہن کار ۶ حاتر ۶ بازی

ریزنانی دراجی ۲۶ تان ۲۰ سنٹی میٹر ۶ پناہی ۶ بیت -
 چارخانہ ۶ ریزن ۶ پراہی حشرہ سنٹی میٹر بیت بلے پیل
 ۶ کلیں ریزن چارخانہ نہ بنت - لہتیں برز ۶ پراہ اوسرک
 بارگ بیت - سہ سوٹکی ریزن بازانت - چوٹیں یا چوٹنب
 سرین ریزن اچ تچک سرین ۶ مترتر انت - چارخانہ
 اوکیں چوٹیں ریزن چوٹیں ڈکار ۶ سرا کار مرز بنت -
 دل ۶ بیہیں ریزن ڈڈیں ڈکار ۶ سرا اوسہ سوٹکی سکیں ڈڈیں
 او سنٹلاکین ڈکار ۶ سرا کار مرز بنت - چار سرکی کشاری ازباب
 کہ آئی نام چوٹنبیں بیل انت اچ سہ سوٹکی ریزن ۶ شتر
 انت پرچاکہ سوچک اچ دگہ ازباب او ریزن ۶ آسودگی ۶
 ڈکار ۶ ٹنگ کت کنت -

پیل ۶ دستگ اچ ڈڈیں دار ۶ بوڑ بیت - کار ۶
 دھ او بیم ۶ رد ۶ بیل ۶ دستگ گونڈیا کہ دراج ٹماہنگ
 بنت - ڈڈیں ڈکار ۶ سرا بیست او پنخ تال ۳۵ پنخ
 سنٹی میٹر ۶ دراجی او جھلانگی ۶ کار کنگ ۶ حاتر ۶

مزن دستگیں بیل کارمرز بنت - آرا تیزیں ریزن او پاد
 آرام جاہ بر بیت - گوں سہ سوکی ریزن ء گونڈ دستگی بیل
 گیش کارمرز کنگ بگ ء انت - آمان ء پاد ء آرام
 حاتر ء جاہ بر بنت انت - بلے ریزن ء بڑزی نینگ ء
 پادان ء آرام دیگ بیت - دراجیں دستگ ء دراجی
 ۳۰ ء ۱۰۵ میٹر ء نیامجی ء بیت - او بیل
 پیلہیں دراجی ۱۰۰ میٹر بیت - گونڈ دستگیں بیل
 دراجی ہر وہد ء ۰۰۰۰۰ ۰۶۹۰ میٹر ء نیامجی ء
 او بیل ء سجٹیں دراجی ۱۰۱۰ میٹر بیت -

دراج دستگیں بیل روم ء زر ء علاقہاں کارمرز
 بیت آرا آہن ء پاد ء آرام جاہ بر بیت - او آرا چل
 برانت کہ دستگ ء سرا لگشیت او بیل ء ٹنگ
 کنت - اگاں پاد ء آرام ء حاتر ء چشیں آرام جاہ
 پہ جوانی ء جوڑ کنگ بہ بیت - گڈا پہ شپاد پادان کار
 کنگ سک ارزان بیت - گوں محکمیں چھلہ ء ضافیں

ننگ جوڑ کنگ بنت تاکہ پاد ۽ آرام جاہ ۽ را چہ
 لکشگ ۽ بدارنت - ماں ہندوستان ۽ ہے زوتاں پاد
 آرام جاہ ۽ ننگ دیم ۽ آرگ بوتگ اے آرام جاہ
 چہ نہیں بیل ۽ سربر ۽ جنک بوتگ انت - جتائیں
 پاد ۽ آرام ۽ پھلہ چہ ہوئیں پھلہ ۽ گہتر انت - پرچاکہ
 ایشی کارمرز کنگ آسودگ انت - ایوکا گوند دستگ ۽
 بیل ۽ را دست جاہ بر بیت کہ آٹ کار ازم کار ۽
 دست ۽ را جاگہ دینگ او وزن ۽ را اہج دستگ
 ہم پر ریزن ۽ برگ انت - گوند دستگیں بیل ۽ دست
 جاہ گوں آھن ۽ ہور کنگ بیت او آٹ پیم چوں
 انگریزی ۽ لہنر " ڈی " " D " ۽ پیم ۽ بیت - او
 اے وٹ سک شرانت - آٹ پراہی ۱۲ سنٹی میٹر بیت
 " آٹ تھا یاندہ سنٹی میٹر جاہ ہورک بیت کہ
 اودا دست سک دینگ بیت - اہج دستگ ۽
 دار ۽ گتا D ٹاٹپ ۽ جوڑ کنگیں دست جاہ سک

گدگ انت - پرچا کہ اے زوت پر شنت - ماں میارہ
 یورپ ء گوں بیل ء انگریزی لبر آ ء پیمیں مسرک
 کارمرز بنت کہ تردکیں کارانی واسطہ سک جوان انت
 بے آنا مجی ء لنگکاں سک پختنت - اگاں دست
 جاہ ۳ سنٹی میٹر ء چہ متر بہ بیت گڈا المی ء
 طاقت ۶ ہجھارینگ ء رڈ ء بیت -

بیل ء ٹنگ ہر بیل ء ریڑن بزان دپ او دستگ
 ء ہور کنگ ء جاہ یک سوچکیں ٹنگ اے - آہن
 چوہنیں ٹنگ چٹ ء ہمراہی ء دستگ ء را اپج چوٹ
 بوگ ء داریت - چٹ ء مسرک ء گوں دستگ ء
 بندگ او ہور کنگ بیت - ہورکیں ٹنگ شرن انت
 بے اے ودہان ہے ٹنگ کارمرز بوگ ء انت -

بیل گوں ہاک چست کنوکیں ازباب ، بیل ء را ہاک

چیر ء ڈیگ او جنگ مزین کارے ز انت بے بازیں
 ہاک ء چست کنگ سک گران او مشکل انت۔ کارکنوک
 را ارج اے جنجال ء رکھینگ ء حائر ء ازباب جوڑ
 کنگ بوگ انت۔ بے ازبابانی تھا بازیں سک اڑگیں
 است انت او آہانی سرپو لوگ گران انت۔
 ہاک ء را پہ آسودگی چست کنگ او ترینگ
 او ریچک ء واسطہ یک بیل اے جوڑ کنگ بوڑ
 کہ آوت ہاک ء چست کنت۔ او ترینیت۔ اے
 بیل گوں چار خانہی ریزہ او یک آہن ء اسپرنگ ء
 بوڑ کنگ بوڑ۔ ایشرا گوں آہن ء ہورکیں دستگ ء
 ہور کنگ بوڑ دراجین دستگ ء سرک ء گوں دار ء
 دستانی دو جاہ برانت۔ یک دگ جغت ء مزین اسپرنگ
 او دستگ ء پیام ء بندوک انت او یلین سرک ء بروہی
 دستگ ء پشت ء گوں پاد ء آرام جاہ ء بندوک انت
 بیل ء را گوں دوہیں دستاں دکار ء تھا ایر دیگ بیت

او اگان اسی بوت گڈا پاد ۽ آرام جاہ ۽ سرا پاد ہم۔
 ایر بیت او تیلانک دنت۔ زوت کرار ۽ سرا پشت ۽
 کیئت او باکان وق سری ۽ پرورشیت او دور دنت۔
 مزین اسپرنگ ۽ کار کنگ ۽ سوب ۽ باک چت
 کنگ او دور دیگ بنت۔ اسے گوں وقی ہے ازبانج
 یک ساعت ۽ شفت مربج (چار نیمگی) فٹ کار
 کنت۔ اسے چونائیں ڈکار ۽ سرا کار کنت۔ اسے بہیں بیل ۽
 کار کشاری ڈکار ۽ واسطہ انت۔ کھڈ گواجگ گوں چونانین
 بیل ۽ بہ بنت۔ گوں اسے شری بیل ۽ کنگ نہ ٹنت
 پیرچا کہ ایشی بہا چہ شری بیل ۽ سر ہمنکس انت

سُرکی بیل : سُرکی بیل ہما کارانی واسطہ کارمز کنگ بیت
 کہ ہما کارانی واسطہ پرگی بیل کارمز بیت۔ اسے دو مینانی نیام
 اسے تہمت است کہ سُرکی بیل ڈڑیں سنگلاکیں ڈکار ۽
 واسطہ کارمز بیت بے دس پن این یا ہواریں ڈکار ۽

واسطہ کارمرز نہ بیت۔ اسے دگر پیل آنی پیم ء نہ انت پرچا
 کہ ایشی کار کنوکیں بہر ء ما چار سرک برانت۔

برود (پھاوڈا) برود (پھاوڈا) ء مسریں کار چیزانی نزدیکیں
 جاگے ء برگ او پھارینگ۔ یہ این ڈکار ء ٹپگ، ڈوڈنہ
 بوگیں چیزانی ٹپگ برود (پھاوڈا) ء پر دپ، گھڑی او سرک
 ہراہی ء دستگ بنت۔

مزن دستگ ء برود (پھاوڈا) او کفچہ جوانی ء زانگ
 بنت اسے دوئیں گوں دوئیں دستاں ڈکار ء سرا، چیزانی
 سرینگ ء واسطہ کارمرز بنت۔ ہے کارانی واسطہ گونڈ
 دستگ ء برود (پھاوڈا) ہم کارمرز بیت بے اسے گوں
 دوئیں دستاں کارمرز بنت۔ بے گونڈ دستگ ء برود (پھاوڈا)
 چیزانی اہج یک جاگہ ء دومی جاگہ ء برگ ء واسطہ
 گوں یکیں دست ء کارمرز بیت مزن دستگیں برود ء پرگ
 دستگ یک دگر ء ینگ ء کیں چوٹ انت سکیں گونڈ

دستیگس بُرد دستگ اد پرگ ۽ نیام ۽ ہمکس نزدیکی است
 پنجو کہ گاہ کشیں کھوڈال - اے پیہیں بُرد چو گاہ کشیں
 ہوڈال چوٹ انت - افزکیہ ۽ بازیں جاگہ اد رورر آتک ۽
 کارمز بنت - اگاں یک دستی گونڈ دستگ ۽ بُرد ۽ راہ
 جوانی ۽ جوڑ کنگ بہ بیت گڈا آڑا پرگ ۽ بروبری دستگ
 برنگ بیت -

مزن دستگ این بُرد ۽ پرگ چہ آہن ۽ جوڑ بیت
 ہرور ۽ کار ۽ واسطہ مزن دستیگس بُرد ۽ وڑ وڑیں
 پرگ جوڑ کنگ بوتگ انت - یک ہیکاریں بُرد ۽ پرگ
 ونڈ اوٹنگ بنت - پرگ ۽ سُرک راست او گول بیت -
 بُرد ۽ چوٹیں بہر ڈکار ۽ سرا پکتگیں ہرتج ہتیز چست
 کت کنت وہیکہ ٹنگیں بُرد بروبری ڈکار ۽ سرا پہ جوانی
 کار کت کنت - بُرد دستگ - او پرگ ۽ نیام سیالدری
 پیل ۽ وڑ ۽ انت بُرد ۽ ط ہم جوانی ۽ چکاسگ بیت

مالہ

دنتانی مالہ ۽ رنگار کاری بازیں کار بنان بنگانی پرورشگ
ڈکار ۽ برور کنگ او محکم کنگ ۽ پدسر جم بیت - ویدیک
نکار وائگیس ڈکار کار کنگ ۽ لائق بیت - گڈا گوں مالہ ۽
کار کنگ بیت اگ ڈکار مالہ کنگ ۽ چه پیش ڈڈاو ہشک
بوتہ گڈا گوندیں کشار کار گوں کھو ڈال ۽ ڈڈیں تاک او بنگان
پرورشنت -

ہا مالہ ۽ کہ جناور چکنت، آگوں چوٹیں یا کہ نابوری
دار یا کہ آہن ۽ ٹاہنگ بنت - اسے مالہ گوں سکیں راستیں
یا کم چوٹیں آہن ۽ جوڑ بنت - الیشی جہلی نیگ ۽ آہن ۽
چوٹیں دنان پر بیت بنگانی پرورشگ ۽ واسطہ مالہ ۽ را
رنتان ہوی ۽ ڈکار ۽ سرا گردینگ بیت - بے برور کنگ
عاز ۽ مالہ ۽ را جہلی او بوز کنگ کھیت تاکہ دنان

سرندوئیں مالہہ ۱۔ رودر آتک ۶ بازی علاقہائی تھا
 مالہہ کنگ او ڈکار ۶ برور کنگ ۶ واسطہ سرندوئیں مالہہ
 کارمز بیت بے روبرتکی علاقہاں کارمز بیت ۱ اے
 مالہہ ۶ گوں تچکیں مارے ۶ آئی جہل ۶ شتینگ کہ آئی سرا
 آہن ۶ ننگ تچکی ۶ جنگ بوتگ انت جوڑ کنگ بیت
 او برز ۶ یک شتینگ ۶ پ دست ۶ مشہ ۶ پرافت۔
 جہل ۶ شتینگ ۶ واسطہ دو چھہ ہم برکنگ بیت او
 یلہ این چٹ ۶ سا گوں کارکنوکیں جناور ۶ جھگ ۶
 چٹ ۶ سک دیگ بیت۔ سجیں ازباب جہل ۶ شتینگ
 کار ۶ کنت۔ برز ۶ شتینگ کار ۶ آسودہ کنگ ۶ حاترہ
 مزین سرک ۶ دیم ۶ ہارت او آئی راہ ۶ بدل کت
 کنت۔ ہمیشی سرا گوں دناتاں ۶ ڈکار ۶ راشنگ کنت۔
 اے مالہہ جوانی ۶ کار کنت او صلورت ۶ پد ۶

ہاکانی ء بروبر کنت سرودیں مالہہ ء ہا کارگیر انت آٹرا
یک جاورے چکیت کنت۔

پرنگ مالہہ ہندوستان ء جوڑ کنگ بوتہ او ہودا
مالہہ کنگ اد کشار ء واسطہ کارمرز بیت۔

چروکیں دستی مالہہ ۱۔ دست رو چروکیں مالہہ ، ڈکار ء

ہاکان ء پردشک او تمم ء کڑوک ء جوڑ کنگ ء حاتر ء
جوائیں دستی ازباب اسے۔ ایشرا استال ء پیم ء آہن چہ
جوڑ کنگ بیت اسے آہن یک دگرے ء دیم ء بنت۔
ایشی سرانہ بروبریں پرگ بر بیت۔ اسے دستال ء گوں
مکھیں دستگ ء بنگ بیت۔

ہے استال ء پیمیں آہن رستگین ڈکار ء برنت او
بگ بٹگان اولکان ء زم کنگ ء واسطہ کارکنوکیں ازباب
را تیلانک دنت او چکنت
ڈانڈاری ء ڈانڈاری ڈکار ء سراو چیر کنوکیں ازباب لے

اے ازباب ننگار او مالہ ۽ نیا جی ۽ کارانی واسطہ کارز
 بیت۔ اے مالہ ۽ کیس جہل ترین ٹنگ جوڑ کت کنت بے
 ننگار ۽ وٹیں جہل این ٹنگ جوڑ کت نہ کنت۔ اے
 پیشی ننگار ۽ وٹ ۽ انت۔ بے ڈکار منین بہر ۽ سرا
 ننگار وٹیک ۽ حاتر ۽ ایشرا بازی ٹنگ او ٹین برنگ
 بوت۔

جناورانی چکو کس ڈانڈاری: سادگیں ڈانڈاری کہ آٹراخار
 چکنت او آٹراپچ چردک او پادگ بر نہ انت۔ آٹ
 گران چل او پنخ کلوگرام بیت۔ اے ازباب ۽ را آہن
 پنخ محکیں، چوٹین ڈبی نیزگ ۽ بیہیں برد ۽ وٹ ۽ برات
 او مٹ او سٹ کنگ بنت۔ دوکانیں او سہ مستری ڈلی
 گوں شیتیک ۽ بندوک انت۔ اے ڈانڈاری ۽ دو رنگ
 بنت او شیتیک ۽ نزیک ۽ کار کنگ ۽ واسطہ گن
 یلہ این زنجیر ۽ بندوک بنت۔

چونائیں وہد ء گونڈیں ڈکار ء سرا اے ڈانڈاری یکیں
 زند ء ننگار گنت او مالہ گردینیت آ اے نہیں
 ڈکار ء را پہ جوانی ء ننگار گنت او مالہ گردینیت او
 سرا او چیر یا جہل کنگ ء صورت نہ بیت۔

دستی ڈانڈاری : دگیا ء بازی بہزانی تھا دستی ڈانڈاری

کارمز بیت۔ اے ڈانڈاری ء یک یا دو پاگ گوں یک
 ٹن ء او دگ بازی ڈلی اے پر بیت۔ ایشرا کھو ڈال ء
 ڈر ء پرگ او گونڈیں ننگار ء ڈر ء کیر برہیت کارندہ
 اے ازباب ء را گوں دوئیں دستاں تیلانک دنت۔ لے
 ازباب پہ کشار ء سک جوان انت۔ اہج ایشی ء
 گونڈیں باغ ء جاہ او ڈکار پہ جوانی ء جوڑ بوت گنت۔
 گران کاریں دستی کارمز بوڈکیں ڈانڈاری چگک بیت
 بے آٹرا تیلانک دات نہ بیت۔ ایشرا یک دتگے ء
 اہید دگ پرچ پاگ بر نہ انت۔ ایشرا یاپنخ ڈلی

۱۸
بر بیت۔ اے ڈبی تھی نیگ ء تنگ او تیز بنت
بے جوڑ ہم بنت او ہر وہ ء گوں منڈی بیل ء لگوگ بنت۔
ہے حاتر ء گرانیں کارانی رد ء کمیں مدت او کک دکار
بیت۔ ڈڈیں ڈکار ء واسطہ ٹنگ کتگیں ڈبی گوں ایسی ء
بندوک بنت او گوں ہما آں اے کارمرز بیت۔ ڈانڈاری
ڈبی گوں آئی بتن ء سک مہر بندوک بنت یا کہ
آماں ء یک او یک ء یا حفت دور کنگ بیت تاکہ
گوں اے ازباب ء نہای رورہ تھا جوانی ء کار کنگ بیت
اے ڈانڈاری ہے زوتان جوڑ کنگ بوگ بے اے
ڈکار ء نرم کنگ ء سک جوان انت بے کاہ او بچانی
کشگ ء واسطہ نہ انت۔

کھوڈال - داس

اوپاکش

کھوڈال ہر دہد ء کھڈ ء گوچگ او ڈکار ء را پہ
 کشارکاری ء جوڑ کنگ او کاه او بوجانی دور کنگ ء
 واسط کار مرز بیت - اے ازباب ء را گوں یک
 آہنی پرگ کہ ٹنگ او ہے ٹنگ ء را دار ء دستگ
 مان کنگ بیت جوڑ بیت - اے پیسین بازیں کھوڈل تنی
 دہری ہم دگنیا ء تہا کارمرز بوگ ء انت - بے ایٹی کار
 لگ ء وڈ او پیم اینکس شرن انت - گوں ایٹی کار کنگ
 د ء بازیں جہد او کوشست کنگ پکیت - کھو ڈال کارمرز
 لگ ء پد ء اے گپ پہ شری مارگ بوٹگ کہ
 گوں اے ازباب ء کاه او بوجانی در کنگ او ڈکار ء

تیار کنگ ء پد دال ۽ رودینگ سک الی انت۔

کھوڈال وتی دپ ۽ کد او کساکس ، وڑ او پیم او

گرانی ۽ سوب ء چہ یک دگرے ء جتا جتا انت۔

دپ او دستگ ۽ ہور بوگ ۽ وڑ او پیم ۽ تہا

کیس بدلی او سدلی ۽ سوب ہما جاورانی بدلی انت کہ

مودا اے کھوڈال کار مرز بنت۔ کیس ڈکار ۽ گوچگ

واسطہ دراجبیں او گرانیس برگ (دپ) ۽ او تنکیس او

گوئڈ دستگیس کھو ڈال درکار بیت۔ وہیکہ زمیں ڈکار ۽

واسطہ ہنچیں کھو ڈال درکار بیت کہ آئی برگ او

دستگ نزدیک ء نہ بنت۔ اے کھو ڈال ہر

جاگہ ء پردشگ او گوچگ ۽ واسطہ کارمرز بنت

ہر علاقہ ۽ صورت ۽ رد ء کھوڈال جوڑ کنگ بوگا

انت۔

کھو ڈال وتی کار او وڑ او پیم ۽ سوب ء زانگ

بنت۔

(۱) گوجکین کھو ڈال -

(۲) گوجکین داس

(۳) پروشوکیں - چکوکیں، تیلانک دیوک او چکوکیں

کھو ڈال - بٹ کش -

ڈکار ۽ پروشنگ ۽ واسطہ گوجکین کھو ڈال

کھو ڈال تہی دہی حاصیں حالتان تہا ڈکار ۽ تیاری او چوناٹ
 ۽ مزین بٹکانی پروشنگ ۽ واسطہ کارمرز بیت - گوجکین
 کھو ڈال دتی دپ (پرگ) ۽ کد او کسائ ۽ سوب ۽
 دگر ڈرانت - باید ہمیش انت کہ ہر کھو ڈال ۽
 پرگ گوں آہن ۽ جوڑ کنگ بہ بیت او سک حکم بہ بیت
 کھو ڈال ۽ پرگ ۽ گرانی صفحہک پنخ تال سہ کلگرام
 او آٹ پراہی وہ تاچل سنٹ میٹر بیت - اسے دتی زور
 گرانی ۽ سوب ۽ ڈکار ۽ را سُنیت - کھو ڈال ۽ پرگ
 را ڈکار ۽ ڈڈی او زمی ۽ رو ۽ جوڑ کنگ پوتہ -

کھو ڈال ۽ دستگ ۽ دراجی پنجاہ تاں یک صد او
 سی سنٹ میٹر بیت۔ برے برے اسے دستگ کیس پرٹ
 ہم جوڑ لنگ بیت۔

پرگ باز منگ ۽ گوں دستگ ۽ ہور گنگ بنت
 ہتیں گول ، ہتیں چارخانہ۔ ہتیں انگریزی ہنر ڈی (D)
 شکل ۽ یا دگ پرگ (دپ) ۽ منگ ۽ کھو ڈال ۽ دستگ
 چو منب بیت او گول یا مچکیس ، اٹیک ۽ ہمیں جم منگ
 پرگ ۽ واسطہ گوگیں دستگ شرتامنت کہ آسودگی دگ
 بیت۔ انگریزی ہنر ڈی ۽ ہمیں پرگ ۽ مستریں جنجال ہمیش
 انت کہ آٹھ واسطہ سے سوٹکی دار ۽ پکار بیت تاکہ پرگ
 او دستگ ۽ را کار ۽ وحد ۽ محکم ہاریت اوست
 کپگ ۽ مہ لیت پرگ ، دستگ ۽ را ہما جاہ ۽ نزر
 کنت کہ ہمودا باید انت کہ اسے محکم بہ بیت۔
 کشاری ڈکار ۽ سرا گوں گو جو کیس کھو ڈال ۽ کار گنگ ہا
 جاہ ۽ ٹاک ۽ وڑاو پیم او کار کنوکیں ۽ زانکاری ۽ سا

انت۔

گوجیکیں کھو ڈال ۽ مستری گندہ کاری ہمیش انت کر ۲
 کار ۽ سک جہل کنت او ہے سوب ۽ دہقان ۽ را نوک
 گشتگیں ڈکار ۽ سرا روگ کھیت او ڈکار لگت مال بیت
 پرشتگیں ڈکار ۽ واسطہ گوجیکیں کانٹک (کھو ڈال)

اے ازباب ۽ را پرگ ۽ جاہ ۽ دو یا دو ۽ چہ
 گیش کنڈی (سرک) پر انت۔ اے گوجیکیں کانٹک (کھو ڈال)
 سکیں او ڈڈیں ڈکار ۽ کونڈگ ۽ واسطہ کارمرز بیت۔
 بلے اے چیر زینی زونگی این نیوگ (سبزی) بزاں پٹاٹہ ۽
 کشاک ۽ واسطہ کارمرز بیت۔ اے ازباب ۽ را علاقہ ۽
 رود او ربیدگ ۽ وڑ ۽ دراجی او پتی ۽ دو یا سہ ۽
 چ گیش سرک پر کنگ بیت۔ ایشی کار اوکار پد ہما
 گوجیکیں کھو ڈال ۽ وڑان انت بلے تفاوت ہمیش انت
 کہ ایشی سرک ڈکار ۽ تا آسودگ ۽ پترت کنت۔
 کشد ۽ واسطہ گوجیکیں کھو ڈال ۽ بدل ۽ اے ازباب

را زیات دستار انت۔ اے کھوڈال ء را کبتریں پراہ تریں
 او بک تریں پرگ درین (پرین) پر انت او ہے ریزن گوں دستگ
 لگوگ او بندک انت۔ ایشی دستگ کیں دراج بیت۔
 دستگ او پرگ ء را گوں یک ٹنگے ء پور کنگ بیت یا کہ
 پرگ ٹنگ بیت او ہا ٹنگ ء تھا دستگ ماں گیجگ
 بیت۔ پر شوکیں کھوڈال ہر دہر ء کشار ء واسطہ او کشار
 تہا رستگیں گاہ او بوچانی کشگ ء واسطہ کارمرز بیت۔ کار
 وھد ء دبتقان اے ازباب ء را چوگو جوکیں کھوڈال ء ڈر
 برت ء برت نہ کنت۔ گوں پر شوکیں کھوڈال کلا کے ء بشاد
 مربع میٹر ء سراکار بوت کنت۔ بے اے گپ ہا جاہ ء
 رستگیں گاہ او بوچ ء بازیں دڈگار ء ہاک او ایندگہ
 چیزانی سرا کار داریت۔

کشار او گاہ بوچانی کشگ ء چکوکیں کھوڈال۔

اے کھوڈال ہا ڈکارانی سرا زیات آسودگی دات کنت

کہ ہودا مردم اسب و سرا کار کنت۔ اگاں گوں مردم و
 دست چکوکیں ازبابان و دیم و آرگ بہ بیت گڈا بازیں
 دیمڑاے اے بوت کنت۔ چونہ ہم بازیں ازباب جناورانی چکک
 واسطہ جوڑ کنگ بوتگ انت۔ دستی ازبابانی وڑاو پیمان
 بدل کنگ و حائر و اے ازباب و را دیم و آرگ بوتہ
 قطار و تہا رستگیں گاہ او بوج او کشار و واسطہ چہ
 پرشوکیں کھوڈال و چکوکیں کھوڈال گہتر انت۔
 چکوکیں کھوڈال و را بڑگ و حائر و تنکیں ریزن رپرگ و
 برانت۔ ہے پرگ و را اچ یک ٹنگ و گوں دستگ
 یکجا کنگ بوتہ بزاں ایشرا یک ٹنگے برانت کہ ہودا دستگ
 ماں کنگ بیت۔ ایشی دستگ ۵۰ و میٹر دراج بیت اگاں
 مردم ایشرا و تی بروری و بلاریت گڈا ۱۰ اے تان مردم
 پیشانی و رعیت۔ گوں نوکیں کھوڈالے و ماں یک کلاکے
 ڈکار و سرا دو صد و بگرتان صد مربع میٹر ڈکار
 سرا کار بوت کنت۔ جوانی و جوڑ بوتگیں او دستگ برتگیں

دستگی ، چکو کیس کھو ڈال ء را اگر پہ شری کار گرگ بیت
 کار کنگ ء وھد ء آڑا چست کنگ مہ بیت بکیس
 ڈکار ء بُرزی نیگ ء اے نیگ او آئیگ ء برگ
 او آرگ بہ بیت۔ میاں یورپ او چین ء تھا اے
 ازباب ء کار ء وٹراو ہیم بدل انت۔ ماں یورپ ء
 کارکنوک ایشرا پشت ء روگ ء وید ء چکنت یا کہ ایشرا
 وتی رند ء چکاں کنت۔ دوئیں وٹرا ء اے ہک بیت
 ماں گوریچانی چین دہقان یک جانگے ء اوشیت اوہ
 یا پنخ پلانی چکو کیس کھو ڈال (کانشک) ء گردینیت۔ او ہردہ
 ایشرا وتی نیگ ء چکیت۔ پلانی جوڑ کنگ ء پد آکیں
 دیم ء روت او پدا ہنچو کنت۔ بے چین ء وٹرا ہیم
 گندگ لیش انت کہ دہقان نک کشار کتگیں پلانی نیام
 روت او وتی ہیسری کتگیں کاراں ہراب کنت۔ اگر یورپی وٹ
 او ہیم ء کار کنگ بیت گڈا چوشیں بد او بیرانی بوت نہ
 کنت۔ چین ء چکو کیس کھو ڈال ، دستگ ء سار زور دیگ

ایہ ڈسکار ءِ راہم ڈنگ کنت او تہا پھرتیت۔ چین ءِ
 چوکیں کھوڈال سک گراں ات دھدیکہ یورپ ءِ چکوکیں
 کھوڈال ءِ ہرگ سک تیز او تنگ بیت۔ ہے حائر ءِ
 دستگ ءِ سراکین زور پردھینگ لوٹیت او آوت ڈکار
 را دریت گوریچانی چین ءِ لہتیں علاقہاں اے ازباب ءِ
 کارمرز کنگ یک دودے جوڑ بوتے بلے یورپ ءِ اچ
 سی سال ءِ کارمرز بوگ ءِ ات۔

کشار او کاہ او بوچانی واسطہ تیلانک دیوکیں کھوڈال (کانٹک)
 اے کھوڈالان دستک دراج بیت۔ او دستگ ءِ آسرو
 او پرگ (ریزن) ءِ بنات ءِ تچکیں راستیں ڈنگ ءِ پر
 بیت او ہودا دستگ ماں گجگ بیت۔ اے یک رو
 کشار۔ کاہ او بوچانی نیام ءِ کارمرز بیت۔ اے ازباب
 ندر لینڈ ءِ بازیں جاہاں کارمرز بیت۔ اے پیسے ازباب
 رالینڈ ءِ کلاب گوشگ بیت۔ نوک وڑا و پیسے چکوکیں

کانشک میزان میزان ء تیلانک دیوکیں کھوڈال (کانشک) ء چوڈ
 گرگ ء انت۔ پرچا کہ گول ایشی ء کار ء دیہاں مردم
 باز کم دم بارت۔

تیلانک دیوکیں کنڈی (کانشک) بزاں کھوڈال ء دیوکیں
 وڈاں پیم کشار ء نزدیک ء رستگیاں گاہ او بوچانی اچ
 بون ء گوجیت او کشیت۔

تیلانک دیوکیں، چکوکیں کانشک (کھوڈال) اے کنڈی

گول چندوکیں فریم ء کہ آٹا آہن ء نہ بروبریں پرگ بریت
 بڑو ء کشار ء واسطہ کارمرز کنگ بیت۔ اے کشار ء واسطہ
 ارٹو بڈو وقتی سرا زوریت ہنچو کہ کارکنوک ء تیلانک
 یا چک ء پیم بیت۔ اے پیم کنڈی ء را پیم
 دیمٹی (سری) نیست۔ چکوکیں کنڈی (ریل) ء مقابلہ ء ایشی
 کارگراں انت مردچاں کشار او گاہ او بوچانی کشک ء حاترو
 اے باز کم کارمرز بوگ ء انت۔ بے چکوک او تیلانک

دیوگ پرک ۽ تروکیں مان جوانیں توں زبھی او ڈکار ۽ مرزگ
داسطہ جوان کار دنت۔

گوں بدل بووکیں پرگاں کنڈھی (پیل) اے بیل (کلاب)
پیش ۽ زماگ ۽ یورپ او رودر آتک ۽ بازیں بہران کارمرز
بوگ ات۔

جاپان ایشی کارمرز بوگ ۽ حاصیں جاگہ انت بازیں پلانی
پسای ۽ کشار ۽ نوت بوگ ۽ حانز ۽ نوکیں او نوت ہور
بوکیں ازباب جوڑ کنگ بوتہ گڈا اے بیل ۽ رام کس ۽ شمشوت
کت نہ کتہ۔ پرچیا کہ اے بہرالی انت کہ روم زوروکیں
کشار ۽ داسطہ وڑ وڑیں کہ او کاس ۽ پرگ کارمرز بیت

شکر کانڈال (شکر کڈب) ۽ تراشوگ : مان یورپ ۽

شکر کانڈال ۽ سل ہر وہد ۽ دو رند ۽ کار بیت۔ ادلی
رند ۽ پسایں روانی نیام ۽ گوں پرشوکیں کنڈھی بیل (کھوڈال)

ءکار بیت او دومی رندء گوں گونڈیں پوٹیں کارچ ءک
 گنگ بیت بزاں شکر کانڈال تراشگ بیت۔

بلے نوں ہے دوئیں کار یکیں رند گوں شکر کانڈال تراشگ
 بنت۔ اے تیزیں پرگ بنت او گوں یک دراجیں یا
 گونڈیں دستگ ء پوٹ بندوک یا لگوگ بنت۔ سیسی
 تیلانک او چگگ ء اے ازباب بے پانڈگیں گاہ او
 پوچاں لوٹینیت۔ او آمان ء رو ء پیام ء ہورکیں
 جاہ ء دور دنت۔ شکر کانڈال رشکر کڈب) تراشوک دگر
 ازبابانی مقابلہ ء کمیں دھد گیشتر کار کنت۔

پادگی این بیل او بندگی بیل: اے ہرودہ ء کشار کونک
 او تخم ء ازباب ء ہر بوتگ۔ اے کار ء سک تیز انت۔
 بلے ایشانی جوڑ کنگ سک گران انت۔ نوں دست ء بیل
 مقابلہ ء بہا ء گراں ء پکیت۔ نوں یک چروک (پادگ)
 او دو دستگ (مشہ) ء کارمز کنگ ء پوچ ضرورت نہ

انت پرچیا کہ فوں ہے کار ابید چرودک ء گوں یک
 دستگی (مشتہ) ء مشراو جوان تزینت . برنج ء ڈکار ء
 تہا تزوکیں بندھی بیل ء کارسک شربیت۔

بہاری مطبوعات

قیمت	مصنف کا نام	نام کتاب	نمبر شمار
۱۰/۰۰	محمد حسین عنقا	گلستان سعدی	۱
۲/۰۰	غوث بخش صابر	ڈیہی دستاخ	۲
۸/۰۰	عطا شاد	گشین شاعری	۳
۲۰/۰۰	میر مٹھا خان مری	رحم علی مری	۴
۶/۰۰	غوث بخش صابر	ملکنار	۵
۵/۰۰	شیر محمد مری	بلوچی زبان و ادب تاریخ	۶
۴/۰۰	غوث بخش صابر	چاپ و بند	۷
۸/۰۰	غوث بخش صابر	زخم و زبیر	۸
۱۵/۰۰	آغا میر نصیر خان	بلوچی کارگوٹنگ	۹
۱/۵۰	لی جے ماہر۔ عبدالرحمن براہوئی	عہدی شاعری	۱۰
۱/۰۰	ملک محمد رمضان	دیگی راہ بند	۱۱
۳/۰۰	محمد یوسف کچکی	گوٹناپ	۱۲
۵/۰۰	پیر محمد زبیرانی	کرمیا سعدی	۱۳
۲۰/۰۰	میر گلزار خان مری	گوشتن	۱۴
۵/۰۰	محمود خان مری	راج راہ بند	۱۵
۱۵/۰۰	اکرم صاحب خان	یات و سوقات	۱۶
۳/۰۰	فاطمہ مینگل	زنگ روم	۱۷
۲/۰۰	میر مٹھا خان مری	ڈیہی صوت	۱۸
۴/۰۰	محمد عمر بلوچ	لوگ جاہی کبکاری	۱۹

بلوچ اکیڈمی کوئٹہ